

La data de 6 august, în fiecare an, creștinii sărbătoresc Schimbarea la Față a Domnului Hristos, miracol prin care Mântuitorul își arată în chip de lumină divină natura Sa Dumnezeiască și care prefigurează miracolul Învierii. Evenimentul de la Muntele Taborului are și semnificația transfigurării lumii terestre de la rău la bine și antitezei dintre lumea pământească, imperfectă și limitată, și lumea divină, lumea perfecțiunii absolute. Așadar Schimbarea la Față desemnează totodată principiul devenirii ființei umane și a desăvârșirii persoanei după modelul Fiului Lui Dumnezeu.

Transfigurarea, una dintre cele mai misterioase și mai încărcate de mistică expresii ale Lui Iisus Hristos, avea să fascineze de-a lungul secolelor teologi, filosofi, scriitori, artiști și oameni simpli, cu toții fascinați de acest miracol asemeni apostolilor Petru, Iacov și Ioan, cu toții încercând să transpună în trăirea lor spirituală dar și în viața de zi cu zi această reală posibilitate a individului de a accede spre Absolut și de a se autodepăși spiritual, moral, intelectual și material.

Secularizând acest principiu, putem spune că ideologiile politice majore contemporane au încercat, dar au eșuat lamentabil în pretinsa operă de transfigurare radicală a societății omenești. Acolo unde progresul ființei omenești se dorește a fi făcut în absența Lui Dumnezeu ori marginalizându-l pe Creator se ajunge la efectul pervers invers, efectul aruncării omului de la lumina palidă a speranței în întunericul declinului său instinctual și animalic. Orice gândire socială și politică, având în centrul său viziunea omului atotputernic și glorificat, nu ajunge decât să-l depersonalizeze pe acesta și să-l arunce în hăul pierzaniei totale.

În perioada interbelică, în plină efervescență naționalistă, tânărul filosof de atunci, Emil Cioran, avea să scrie o carte pasionantă dar utopică, „Schimbarea la față a României” o carte în care articula viziunea unei Românie ridicate la rangul de superputere globală, o Românie, pe care în acei tulburi ani 30, Cioran și-o închipuia având cultura Franței, populația Chinei și militarismul Germaniei. În plin elan al filosofiilor realiste și pozitive, Cioran critica aspru lipsa de vitalism și lipsa de spirit „teluric” și antropocentrist al unui popor pe care filosoful român, doritor să-i vadă forța pozitivă comună marilor mișcări revoluționare, îl denumea drept „popor vegetal”.

Atunci când se încearcă o transfigurare la nivel „teluric” ori „mundan”, schimbarea de fond care îl exclude din start pe Dumnezeu și care se leapădă de sensul creștin al evoluției sociale, efectul nedorit nu întârzie să apară. Asemeni principiului lui Albert Camus care spunea că o revoluție înlocuiește o stare de fapt punând în loc factorul „nimic”, la fel putem vedea și în istoria noastră cazul unei schimbări la față a României recente, schimbare înfăptuită cu uriașe sacrificii de sânge ale eroilor pentru libertate, schimbare petrecută în Decembrie 1989 și confiscată de succesorii aceluiași sistem comunist care cotropise România pentru mai bine de 4 decenii. Avem de-a face cu 2 tipuri de schimbări care s-au confruntat atunci: schimbarea reală și pozitivă dorită de cei care au ieșit în fața gloanțelor în numele libertății și schimbarea aparentă și regresivă a celor care au preluat frâiele puterii și au încercat să impună o formă de sistem socialist ceva mai blând. Schimbarea impusă de cei din urmă era și se va dovedi total paralelă cu accepțiunea creștină asupra ideii de transfigurare.

Ca să intrăm într-un registru mai concret trebuie spus că avem de-a face cu un joc al măștilor abil disimulat și care bazându-se pe un uriaș aparat de manipulare și putere publică se va

impune pe scena politică românească. Astfel că activiștii de partid vor deveni oameni politici democrați, comuniștii educați în spirit marxist-leninist își vor pune eticheta de „social-democrați”, doctrină pe care Petre Țuțea o denumea drept „laptele bătut al comunismului” iar securiștii, care nu vor rămâne ancorați și în noul sistem de putere, vor deveni „capitaliști”, oameni de afaceri, unii chiar jurnaliști ori „oengiști”. Toată această structură uriașă ieșită de sub molozul vechiului Partid Comunist Român și al Direcției Securității Statului, va înfrunța în acei primi ani post-revoluționari o opoziție firavă concentrată în jurul câtorva supraviețuitori național-țărăniști, național-liberali și social-democrați de dinainte de 1950, a unei părți a intelectualității românești cât și a generației tinere care tocmai înfruntase gloanțele regimului totalitar comunist ca la scurt timp după această experiență tragică să cunoască și bâtele minerilor care de multe ori cum se va dovedi nu erau mineri ci trupe de diversiune ale regimului „preschimbat”. Dar această falsă schimbare la față a eșaloanelor inferioare ale regimului de dinainte de 1989, de la comuniști la democrați, de la prosovietici la prooccidentali, de la retrograzi la pseudoreformiști, nu se va opri aici. De regulă această generație politică dominată de eșaloanele 2-3-4 ale PCR, generație care nu-și va putea ascunde în totalitate trecutul comunist și care avea o serie de afinități cu sistemul de producție etatist și care va încerca să dea o spoială de „piață liberă” unui sistem de producție, încă destul de socialist, va domina primii 15 ani de după revoluție, împărțind puterea cu gruparea partidelor politice istorice, grupate într-o alianță politică greu de gestionat. În ciuda neajunsurilor economice serioase, a conflictelor sociale generate de șomaj, privatizări, reforme în ritm de „șoc”, inflație galopantă, divizare politică și traume mentale post-totalitare, România va trăi între 1989-2000, un deceniu de entuziasm și speranță social-politică, speranța care se va stinge și se va evapora în al doilea deceniu post-revoluționar. Anii 90 au fost ani de dezbateri publice și de intensă viață politică, au fost ani în care se mai știa încă cine sunt „unii” și cine sunt „ceilalți”.

Această dualitate dintre o grupare de origine fesenistă și una axată pe moștenitorii vechilor partide istorice se încheia după ieșirea abruptă de pe scena politică a PNȚ-CD în anul 2000 și după înglobarea istoricului PSDR în cadrul PSD, ex-PDSR, urmașul direct al FSN-ului. Etapa istorică de după 2004, va inaugura o nouă metamorfoză a exponenților sistemului politic „ante” și „post”, etapă marcată și de ascensiunea celor mai tineri dintre reprezentanții regimului dictatorial, oameni din eșaloanele 4-5-6 ale fostului PCR. De data aceasta schimbarea măștilor va induce și mai multă confuzie în rândul românilor și va avea ca țintă impunerea unui joc politic sistemic, joc marcat de logica „schimbului de locuri” periodic dintre FSN1 de stânga și FSN2, pretins a fi „de dreapta”. Constant, prezența ultimului mare partid istoric național românesc, PNL, a împiedicat reușita acestei idei. Între timp, noi și mai vechi moștenitori ai vechiului regim, schimbaseră încă un rând de haine și de data asta pozau în „reformiști”, europeni (obligatoriu „europeni” la orice zi din zori și din noapte și pe orice coclău), anticomuniști (se redescoperă la 20 de ani de revoluție necesitatea unui anticomunism pur teoretic și întreținut de intelectuali publici care clamează obsesiv apartenența la doctrine politice de import) și așa mai departe. Acum mulți reprezentanți ai „succesiunii” post-comuniste, ba chiar unii dintre ei din rândul celor care la începutul anilor '90 îl hărțuiau pe autostrăzi și prin aeroporturi pe Majestatea Sa, Regele Mihai I de România, își vor găsi simpatii monarhiste, afinități la Casa Regală și chiar valențe pseudoaristocratice de care vor face folos cu emfază de fiecare dată când vor avea nevoia a se legitima social.

Acesta a fost cel de-al doilea val al „schimbării la față” în politica românească, o schimbare mai subtilă decât prima și sofisticată, specifică unei lumi de amestec în care măștile „foștilor” și „actualilor” se schimbă cu abilitate și rapiditate într-un univers dominat de gregaritate,

promiscuitate și obsesia scandalului ca formă de ascundere a lipsei de orizont și viziune. Dar iată că parcă, acum, la 25 de ani de la căderea regimului comunist, asemeni unui „roman-oglină” cercul pare a încerca a se închide. După prima și a doua „transfigurare” succesorii acestui adevărat „vechi regim”, juniorii dinozaurilor „neocomunismului” din anii 1989-1992, alături de câțiva, nu mulți la număr, seniori aleși pe sprânceană urmează să îndeplinească cea de-a treia „schimbare în regres” a României post-comuniste. Nici mai mult nici mai puțin decât că vor dori să se mute definitiv într-o nobilă și măreață casă istorică românească, căreia îi vor schimba radical arhitectura și cel mult îi vor lăsa o palidă fațadă vizibilă din stradă, casa Brătienilor de ieri și de alaltăieri, cei care alături de Regalitate au construit România Mare și modernă!

Gheorghe Andrei-Daniel